

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2025/384
KARAR NO : 2025/565
KARAR TR : 22/09/2025

ÖZET: Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesinde usta öğretici olarak çalışırken iş akdinin feshi nedeniyle, İş Kanunu'ndan kaynaklanan parasal hakların ödenmesi istemiyle açılan davanın, ADLİ YARGI YERİNDE görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : V. A.
Vekili : Av. M. Ö.
Davalılar : 1) Milli Eğitim Bakanlığı
Vekili : Av. M. Y.
2) Bolu İzzet Baysal Abant Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi

I. DAVA KONUSU OLAY

1.Davacı vekili, müvekkilinin 01/05/2014-29/07/2020 tarihleri arası Bolu İzzet Baysal Abant Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesinde usta öğretici olarak görev yaptığını ve davalı tarafından iş akdinin feshedildiğini belirterek, 100 TL kıdem tazminatı, 100 TL ihbar tazminatı, 100 TL yıllık izin ücreti, 100 TL fazla çalışma ücreti, 100 TL hafta tatili ücreti ve 100 TL UBGT alacağı olmak üzere toplam 600 TL'nin işleyecek en yüksek mevduat faizi ile birlikte davalıdan tahsili istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

2. Bolu İş Mahkemesi 12/04/2022 tarih ve E.2020/287, K.2022/290 sayılı kararı ile, davalılardan Bolu İzzet Baysal Abant Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi yönünden davanın husumet yokluğu nedeni ile reddine, Milli Eğitim Bakanlığı yönünden davanın kısmen kabulüne karar vermiş, bu kararın istinaf edilmiştir.

3. Sakarya Bölge Adliye Mahkemesi 11. Hukuk Dairesi 02/10/2024 tarih ve E.2022/1308, K.2024/1894 sayılı kararı ile istinaf başvurusunun kabulüne, ilk derece mahkemesinin kararının kaldırılmasına karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"...İş Kanunu'na göre işçi sayılan kimselerle işveren veya işveren vekilleri arasında iş akdinden veya İş Kanunu'na dayanan her türlü hak iddialarından doğan hukuk uyuşmazlıklarının çözüm yeri, mülga 5521 sayılı İş Mahkemeleri Kanunu'nun 1. maddesine göre iş mahkemeleridir. 25/10/2017 tarihinde yürürlüğe giren 7036 sayılı İş Mahkemeleri Kanunu'nun 5. maddesi uyarınca ise, iş mahkemeleri; a) 5953 sayılı Kanuna tabi gazeteciler, 854 sayılı Kanuna tabi gemi adamları, 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununa veya 11/1/2011 tarihli ve 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununun İkinci Kısımının Altıncı Bölümünde düzenlenen hizmet sözleşmelerine tabi işçiler ile işveren veya işveren vekilleri arasında, iş ilişkisi nedeniyle sözleşmeden veya kanundan doğan her türlü hukuk uyuşmazlıklarına, b) İdari para cezalarına **itirazlarla** 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi kapsamındaki uyuşmazlıklar hariç olmak üzere Sosyal Güvenlik Kurumu veya Türkiye İş Kurumunun taraf olduğu iş ve sosyal güvenlik mevzuatından kaynaklanan uyuşmazlıklara, c) Diğer kanunlarda iş mahkemelerinin görevli olduğu belirtilen uyuşmazlıklara ilişkin dava ve işlere bakar.

4857 sayılı İş Kanunu'nun 1. maddesinin ikinci fıkrasında, kanunun 4. maddesinde belirtilen ayrık durumlar dışında kalan bütün iş yerlerine, işverenler ile işveren vekillerine ve çalışma

şekline bakılmaksızın işçilere bu Kanunun uygulanacağı belirtilmiştir.

4857 sayılı Kanun'un 2. maddesinde "işçi", bir iş sözleşmesine dayanarak çalışan gerçek kişi olarak tanımlanmıştır. İşçi sıfatının kazanılması iş sözleşmesinin varlığına dayandığından, her şeyden önce ortada tarafların serbest iradeleriyle kabul edilmiş bir sözleşme ilişkisinin bulunması zorunludur. Çalışma ilişkisinin iş sözleşmesine, idarece yapılan bir görevlendirmeye veya idari sözleşmeye dayalı olup olmadığının tespiti, sonuç itibarıyla yargı yolunu da belirleyecektir. Niteliği itibarıyla bir özel hukuk sözleşmesi olan iş sözleşmesinde taraflar, yasaların öngördüğü sınırlar içinde sözleşmenin konusunu, amacını, biçimini, bağlantı kuracakları kişileri serbestçe seçebilirler. Buna karşılık istihdamın idari sözleşme, görevlendirme veya atama suretiyle yapılması durumunda, çalışma ilişkisinin çerçevesini oluşturan yasal mevzuat tarafların hareket serbestisini kısıtlamakta ve kişileri statü hukukuna tabi kılmaktadır. Bu nedendir ki, özel hukuk sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar adli yargıda, idarece yapılan görevlendirmelerden ve atamalardan doğan uyuşmazlıklar ise idari yargıda çözümlenmektedir (YHGK 18/01/2017, 2015/736 esas- 2017/25 karar sayılı kararı).

Dosya kapsamına göre davacı, Bolu Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı Bolu Otelcilik Turizm Meslek Lisesi bünyesinde 01/05/2014 tarihinden 29/07/2020 tarihine kadar aralıksız olarak ders saati karşılığı usta öğretici olarak Valilik onayı ile çalıştığı, Valilik onayı ile yapılan görevlendirmede ücretlerinin 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunun 89. Maddesine uygun olarak Bakanlar Kurulunca çıkarılan kararlar uyarınca Maliye Bakanlığınca belirlenen ücretler üzerinden ödeneceğinin belirtildiği, taraflar arasında bireysel iş sözleşmesi bulunmadığı, taraflar arasındaki ilişkinin statü hukuku kapsamında kaldığı, gerek Yargıtay 9. Hukuk Dairesinin 16.06.2020 tarih, 2016/19230 Esas ve 2020/6243 Karar sayılı ilamı gerekse Yargıtay 22. Hukuk Dairesinin önceki uygulamasından döndüğü 09.04.2019 tarih, 2016/7298 Esas ve 2019/8098 Kararı ve Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun 30/11/2021 Tarih 2019/9-786 Esas 2021/1518 Karar sayılı ilamında belirtildiği üzere; statü hukuku kapsamındaki çalışmalardan kaynaklanan alacak davasının çözüm yerinin idari yargı olduğu bu husus gözetilmeden işin esasına girilerek karar verilmesinin yerinde olmadığı anlaşılmış ve ilk derece mahkemesi kararının açıklanan bu nedenle kaldırılması gerekmiştir.

Mahkemece, yukarıda belirtilen hususlar dikkate alınmadan karar verilmesi 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 353/1-a.4 maddesi kapsamında eksiklik olarak değerlendirilmiş olup, davalı vekilinin istinaf talebinin kabulü ile, diğer istinaf sebepleri ve işin esası bu aşamada incelenmeksizin, 6100 sayılı HMK'nın 353/1-a.4 maddesi gereğince ilk derece mahkemesi kararının kaldırılarak belirtilen hususlara ilişkin olarak yeniden yargılama yapılması için dosyanın ilk derece mahkemesine gönderilmesine..."

4. Bolu İş Mahkemesi 21/10/2024 tarih ve E.2024/412, K.2024/420 sayılı kararı ile, 6100 sayılı Kanun'un 114. ve 115/2 maddeleri uyarınca yargı yolunun caiz olmaması nedeniyle davanın usulden reddine karar vermiş, bu kararın istinaf edilmesi üzerine, Sakarya Bölge Adliye Mahkemesi 11. Hukuk Dairesi 27/12/2024 tarih ve E.2024/2690, K.2024/2813 sayılı kararı ile, istinaf isteminin esastan reddine karar vermiş, bu kararın temyiz edilmesi üzerine Yargıtay 9. Hukuk Dairesi 27/02/2025 tarih ve E.2025/1086, K.2025/2158 sayılı kararı ile, temyiz dilekçesinin miktardan reddine karar vermiş ve mahkeme kararı kesinleşmiştir. Görevsizlik kararının ilgili kısmı şöyledir:

"...Davacının Bolu Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı Bolu Otelcilik Turizm Meslek Lisesi bünyesinde 01/05/2014 tarihinden 29/07/2020 tarihine kadar aralıksız olarak ders saati karşılığı usta öğretici olarak Valilik onayı ile çalıştığı, Valilik onayı ile yapılan görevlendirmede ücretlerinin 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 89. maddesine uygun olarak Bakanlar Kurulunca çıkarılan kararlar uyarınca Maliye Bakanlığınca belirlenen ücretler üzerinden ödeneceğinin belirtildiği, taraflar arasında bireysel iş sözleşmesi bulunmadığı, taraflar arasındaki ilişkinin statü hukuku kapsamında kaldığı, statü hukuku kapsamındaki çalışmalardan kaynaklanan alacak davasının çözüm yerinin idari yargı olduğu anlaşıldığından ve Sakarya Bölge Adliye Mahkemesi 11. Hukuk Dairesi'nin 02/10/2024 tarih ve 2022/1308 Esas 2024/1894 Karar sayılı ilam gözetilerek davanın usulden reddine..."

5. Davacı vekili bu kez, fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydıyla 31.934,90 TL kıdem tazminatı, 9.615,52 TL ihbar tazminatı, 13.142,85 TL yıllık izin ücreti, 19.247,13 TL fazla çalışma ücreti ve 8.453,21 TL ilave UBG'T alacağının faizi ile birlikte davalıdan tahsili istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

B. İdari Yargıda

6. **Bolu İdare Mahkemesi 26/05/2025 tarih ve E.2025/627 sayılı kararı** ile, davacı ile davalı idare arasında geçici bir hizmet ilişkisi kurulduğu, talep edilen tazminat alacağının İş Kanunu'ndan kaynaklanan haklardan olduğu dikkate alındığında, uyuşmazlığın özel hukuk hükümlerine göre görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varıldığı gerekçesiyle, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine ve dosya incelemesinin bu konuda Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar ertelenmesine karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"...Olayda, iş akdi nedeniyle işçilik alacaklarının ödenmesinin istendiği, davacının çalışma sürelerine ilişkin kıdem (iş sonu), ihbar tazminatı, yıllık izin alacağının ve parasal haklarının ödenmesi isteminden doğan uyuşmazlıklara ilişkin davalarda çıkarılan yargı yolu (görev) uyuşmazlıkları üzerine Uyuşmazlık Mahkemesi tarafından, davacı ile idare arasında bir hizmet ilişkisi kurulduğu, talep edilen ihbar tazminatı, yıllık izin alacağı, fazla mesai, hafta tatili, ulusal ve dini bayramlar karşılığı ücret alacağı ve kıdem tazminatının İş Kanunu'ndan kaynaklanan haklardan olduğu dikkate alındığında, uyuşmazlığın özel hukuk hükümlerine göre görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu yönünde verilmiş olan kesin nitelikte çok sayıda kararın bulunduğu, 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 1, 16, 21 ve 25. maddeleri gereği adli ve idari yargı mercileri arasında görev ve hüküm uyuşmazlıklarını kesin olarak çözmeye yetkili olan Uyuşmazlık Mahkemesi'nin süreklilik (yargısal içtihat) arz eden bu kararlarının bakılan davada da dikkate alınması gerektiği anlaşılmaktadır..."

7. Bolu İdare Mahkemesince, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için idari yargı dosyası (UYAP üzerinden), ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

8. 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu'nun, 01/10/2008 tarihinde yürürlüğe giren 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 106. maddesi ile yürürlükten kaldırılan 2. maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

"Bir hizmet akdine dayanarak bir veya birkaç işveren tarafından çalıştırılanlar bu Kanun'a göre sigortalı sayılırlar."

9. 506 sayılı Kanun'un "Uyuşmazlıkların Çözüm Yeri" başlıklı mülga 134. maddesi şöyledir:

"Bu Kanun'un uygulanmasından doğan uyuşmazlıklar, yetkili iş mahkemelerinde veya bu davalara bakmakla görevli mahkemelerde görülür."

10. 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun "Tanımlar" başlıklı 3. maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"Bu Kanunun uygulanmasında;

...

6) Sigortalı: Kısa ve/veya uzun vadeli sigorta kolları bakımından adına prim ödenmesi gereken veya kendi adına prim ödemesi gereken kişiyi,
...
ifade eder.
..."

11. 5510 sayılı Kanun'un 79. madde ile başlayan 4. kısmında, primlere ilişkin hükümlere yer verilmiştir.

12. 5510 sayılı Kanun'un "Uyuşmazlıkların çözüm yeri" başlıklı 101. maddesi şöyledir:

"Bu Kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde, bu Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıklar iş mahkemelerinde görülür."

13. 4857 sayılı İş Kanunu'nun "Amaç ve kapsam" başlıklı 1. maddesi şöyledir:

"Bu Kanunun amacı işverenler ile bir iş sözleşmesine dayanarak çalıştırılan işçilerin çalışma şartları ve çalışma ortamına ilişkin hak ve sorumluluklarını düzenlemektir.

Bu Kanun, 4 üncü Maddedeki istisnalar dışında kalan bütün işyerlerine, bu işyerlerinin işverenleri ile işveren vekillerine ve işçilerine faaliyet konularına bakılmaksızın uygulanır.

İşyerleri, işverenler, işveren vekilleri ve işçiler, 3 üncü maddedeki bildirim gününe bakılmaksızın bu Kanun hükümleri ile bağlı olurlar."

14. 4857 sayılı Kanun'un 8. maddeyle başlayan "İş Sözleşmesi, Türleri ve Feshi" başlıklı İkinci Bölümünde kıdem tazminatı, ücretli izin, bildirim süresinden kaynaklanan yükümlülük ve haklara ilişkin hususlara yer verilmiştir.

15. 7036 sayılı İş Mahkemeleri Kanunu'nun "İş mahkemelerinin kuruluşu" başlıklı 2. maddesi şöyledir:

"(1) İş mahkemeleri, Hâkimler ve Savcılar Kurulunun olumlu görüşü alınarak, tek hâkimli ve asliye mahkemesi derecesinde Adalet Bakanlığınca lüzum görülen yerlerde kurulur. Bu mahkemelerin yargı çevresi, 26/9/2004 tarihli ve 5235 sayılı Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Kanun hükümlerine göre belirlenir.

(2) İş durumunun gerekli kıldığı yerlerde iş mahkemelerinin birden fazla dairesi oluşturulabilir. Bu daireler numaralandırılır. İhtisaslaşmanın sağlanması amacıyla, gelen işlerin yoğunluğu ve niteliği dikkate alınarak, daireler arasındaki iş dağılımı Hâkimler ve Savcılar Kurulu tarafından belirlenebilir. Bu kararlar Resmî Gazete'de yayımlanır. Daireler, tevzi edilen davalara bakmak zorundadır.

(3) İş mahkemesi kurulmamış olan yerlerde bu mahkemenin görev alanına giren dava ve işlere, o yerdeki asliye hukuk mahkemesince, bu Kanundaki usul ve esaslara göre bakılır."

16. 7036 sayılı Kanun'un "Dava şartı olarak arabuluculuk" başlıklı 3. maddesinin (1) numaralı fıkrası şöyledir:

"(1) Kanuna, bireysel veya toplu iş sözleşmesine dayanan işçi veya işveren alacağı ve tazminatı ile işe iade talebiyle açılan davalarda, arabulucuya başvurulmuş olması dava şartıdır."

17. 7036 sayılı Kanun'un "Görev" başlıklı 5. maddesi şöyledir:

"(1) İş mahkemeleri;

a) 5953 sayılı Kanuna tabi gazeteciler, 854 sayılı Kanuna tabi gemiadamları, 22/5/2003

tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununa veya 11/1/2011 tarihli ve 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununun İkinci Kısımının Altıncı Bölümünde düzenlenen hizmet sözleşmelerine tabi işçiler ile işveren veya işveren vekilleri arasında, iş ilişkisi nedeniyle sözleşmeden veya kanundan doğan her türlü hukuk uyuşmazlıklarına,

b) İdari para cezalarına itirazlar ile 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi kapsamındaki uyuşmazlıklar hariç olmak üzere Sosyal Güvenlik Kurumu veya Türkiye İş Kurumunun taraf olduğu iş ve sosyal güvenlik mevzuatından kaynaklanan uyuşmazlıklara,

c) Diğer kanunlarda iş mahkemelerinin görevli olduğu belirtilen uyuşmazlıklara, ilişkin dava ve işlere bakar."

18. 7036 sayılı Kanun'un "Geçiş Hükümleri" başlıklı geçici 1. maddesi şöyledir:

"(1) Mülga 5521 sayılı Kanun gereğince kurulan iş mahkemeleri, bu Kanun uyarınca kurulmuş iş mahkemeleri olarak kabul edilir. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce açılmış olan davalar, açıldıkları mahkemelerde görülmeye devam olunur.

(2) Bu Kanunun dava şartı olarak arabuluculuğa ilişkin hükümleri, bu hükümlerin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla ilk derece mahkemeleri ve bölge adliye mahkemeleri ile Yargıtayda görülmekte olan davalar hakkında uygulanmaz.

(3) Başka mahkemelerin görev alanına girerken bu Kanunla iş mahkemelerinin görev alanına dâhil edilen dava ve işler, iş mahkemelerine devredilmez; kesinleşinceye kadar ilgili mahkemeler tarafından görülmeye devam olunur.

(4) İlk derece mahkemeleri tarafından bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce verilen kararlar, karar tarihindeki kanun yoluna ilişkin hükümlere tabidir."

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

19. Uyuşmazlık Mahkemesinin Rıdvan GÜLEÇ'in Başkanlığında, Üyeler Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 22/09/2025 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, idare mahkemesince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, mahkemece idari yargı dosyasının (UYAP üzerinden), ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

20. Raportör-Hâkim Arzu ÇETİNDERE ŞAŞI'nın, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ'nin davada adli yargının, Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın ise davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

21. Dava, davacının Bolu İzzet Baysal Abant Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesinde usta öğretici olarak çalışmakta iken, iş akdinin feshedildiğini belirterek, tazminat ve alacaklarının faizi ile birlikte davalıdan tahsili istemiyle açılmıştır.

22. Davacının, idareyle arasında bir hizmet ilişkisi kurulduğu, talep edilen tazminat ve alacakların İş Kanunu'ndan kaynaklanan haklardan olduğu dikkate alındığında, uyuşmazlığın özel hukuk hükümlerine göre görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

23. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak; Bolu İdare Mahkemesinin başvurusunun kabulü ile, Bolu İş Mahkemesinin 21/10/2024 tarih ve E.2024/412, K.2024/420 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Bolu İdare Mahkemesinin BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile Bolu İş Mahkemesinin 21/10/2024 tarih ve E.2024/412, K.2024/420 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

22/09/2025 tarihinde, OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan
Rıdvan
GÜLEÇ

Üye
Nilgün
TAŞ

Üye
Doğan
AĞIRMAN

Üye
Eyüp
SARICALAR

Üye
Ahmet
ARSLAN

Üye
Mahmut
BALLI

Üye
Bilal
ÇALIŞKAN

